РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

19 март 2009 година*

По дело C-275/07

с предмет иск за установяване на неизпълнение на задължения, предявен на основание член 226 ЕО на 8 юни 2007 г.,

Комисия на Европейските общности, за която се явяват г-н G. Wilms, г-жа M. Velardo и г-жа D. Recchia, в качеството на представители, със съдебен адрес в Люксембург,

ищец,

срещу

Италианска република, за която се явява г-н I. M. Braguglia, в качеството на представител, подпомаган от г-н G. Albenzio, avvocato dello Stato,

ответник,

* Език на производството: италиански.

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: г-н P. Jann, председател на състав, г-н M. Ilešič, г-н A. Borg Barthet (докладчик), г-н E. Levits и г-н J.-J. Kasel, съдии,

генерален адвокат: г-жа V. Trstenjak,
секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 17 април 2008 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 11 юни 2008 г.,

постанови настоящото

Решение

1 С исковата си молба Комисията на Европейските общности иска от Съда да установи, че:

— като е отказала да изплати на Комисията лихви за забава в общ размер на 847,06 EUR във връзка със забавеното осчетоводяване на мита и е отказала да

адаптира националните разпоредби към общностната правна уредба, що се отнася до осчетоводяването на неоспорени митнически операции, обезпечени с обща гаранция, които са последица от транзитна операция в Общността,

— като е отказала да изплати на Комисията лихви за забава в общ размер на 3 322 EUR във връзка с неспазване на наложените от общностната правна уредба срокове за вписване по сметка „А“ на митата в рамките на транзитните операции по смисъла на Митническата конвенция относно международния превоз на стоки под покритието на карнети ТИР (Конвенция ТИР), подписана в Женева (Швейцария) на 14 ноември 1975 година (ОВ L 252, 1978 г., стр. 2; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 1, стр. 198, наричана по-нататък „Конвенция ТИР“),

Италианската република не е изпълнила задълженията си по Регламент (ЕИО, Евратом) № 1552/89 на Съвета от 29 май 1989 година за прилагане на Решение 88/376/ЕИО, Евратом относно системата на собствените ресурси на Общностите (ОВ L 155, стр. 1), и по-специално по член 6, параграф 2, буква а) от него, заменен от 31 май 2000 г. с Регламент (ЕО, Евратом) № 1150/2000 на Съвета от 22 май 2000 година за прилагане на Решение 94/728/ЕО, Евратом относно системата за собствени ресурси на Общностите (ОВ L 130, стр. 1), и по-специално на член 6, параграф 3, буква а) от него.

Правна уредба

Конвенцията ТИР

2 Италианската република е страна по Конвенцията ТИР, както и Европейската общност, която я одобрява с Регламент (ЕИО) № 2112/78 на Съвета от 25 юли

1978 година (ОВ L 252, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 1, стр. 197). Посочената конвенция влиза в сила за Общността на 20 юни 1983 г. (ОВ L 31, стр. 13).

3 Конвенцията ТИР предвижда по-специално, че стоките, превозвани под режима ТИР, който тя установява, не подлежат на заплащане или депозит на вносни или износни мита и такси в транзитните митнически учреждения.

4 За въвеждането на тези облекчения Конвенцията ТИР изисква по време на превоза им стоките да бъдат придружавани от уеднаквен документ, карнета ТИР, който служи за проверка на редовността на операцията. Тя изисква също така превозът да се гарантира от асоциации, одобрени от договарящите страни, в съответствие с разпоредбите на член 6 от нея.

5 Карнетът ТИР се състои от набор от листове, съдържащи волет № 1 и волет № 2, със съответните кочани, върху които фигурират всички необходими данни, като двойка волети се използва за всяка територия, през която се преминава. В началото на операцията по превоз кочан № 1 се представя в отправното митническо учреждение; уравняването се извършва веднага след връщането на кочан № 2 от изходното митническо учреждение, намиращо се на същата митническа територия. Тази процедура се повтаря за всяка територия, през която се преминава, като се използват различните двойки волети на един и същ карнет. За целите на прилагането на Конвенцията ТИР Общността представлява една-единствена митническа територия.

6 Член 8 от Конвенцията ТИР гласи по-конкретно:

„1. Гарантиращата асоциация се задължава да заплати изискуемите вносни или износни мита и такси, към които при необходимост се добавят и лихви за просрочено плащане [другаде в текста: „лихви за забава“], които е трябвало да бъдат заплатени по силата на митническите закони и правилници на страната,

в която е открита нередовност във връзка с операцията ТИР. Тя е задължена съвместно и солидарно с лицата, дължащи визираните по-горе суми, да заплати тези суми.

2. Когато законите и правилниците на дадена договаряща страна не предвиждат заплащане на вносни или износни мита и такси в случаите, предвидени в параграф 1 по-горе, гарантиращата асоциация се ангажира да изплати при същите условия сума, равна на размера на вносните или износни мита и такси, към които при необходимост са добавени и закъснителни лихви [другаде в текста: „лихви за забава“].

[…]

7. Когато сумите, визирани в параграфи 1 и 2 от настоящия член, станат дължими [другаде в текста: „изискуеми“], компетентните власти, доколкото това е възможно, изискват тяхното заплащане от лицето или лицата, които са пряко задължени с тези суми, преди да подадат иск срещу гарантиращата асоциация.“

7 По смисъла на член 11 от Конвенцията ТИР:

„1. В случай на неприключване на карнет ТИР или когато приключването на даден карнет ТИР е извършено условно, компетентните власти нямат право да изискват от гарантиращата асоциация заплащане на сумите, визирани в член 8, параграфи 1 и 2, ако в срок от една година, считано от датата на оформяне на карнета ТИР от тези власти, те не са уведомили писмено асоциацията за неприключването или условното приключване. Тази разпоредба е приложима също така и в случай на приключване, постигнато чрез злоупотреба или измама, като обаче в такъв случай срокът става две години.

2. Искането за заплащане на сумите, визирани в член 8, параграфи 1 и 2, се изпраща на гарантиращата асоциация най-рано три месеца след датата, на която тази асоциация е била уведомена, че карнетът не е приключен или че е приключен условно, или че приключването е постигнато чрез злоупотреба или измама, и най-късно две години след същата тази дата. Същевременно, по отношение на случаите, които са станали предмет на съдебни процедури в рамките на гореуказания срок от две години, искането за плащане се изпраща в срок от една година, считано от датата, на която съдебното решение е влязло в сила.

3. За изплащане на изискваните суми гарантиращата асоциация разполага със срок от три месеца, считано от датата на искането за заплащане, което ѝ е изпратено. Асоциацията получава възстановяване на изплатените суми, ако в срок от две години след датата на искането за заплащане бъде установено по удовлетворителен за митническите власти начин, че не е извършена никаква нередовност във връзка с въпросната транспортна операция [другаде в текста: „операция по превоз“].“

Митническа правна уредба на Общността

Регламент (ЕИО) № 2913/92

8 По смисъла на член 92 от Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 година относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 5, стр. 58, наричан по-нататък „Митническият кодекс“):

„Режимът външен транзит завършва, когато стоките и необходимите документи се представят в получаващото митническо учреждение съгласно разпоредбите за съответния режим.“

9 Съгласно член 204 от Митническия кодекс:

„1. Вносно митническо задължение възниква в случаи, различни от посочените в член 203, при:

а) неизпълнение на някое от задълженията, произтичащи по отношение на стоки, подлежащи на облагане с вносни сборове при временното складиране или ползването на митническия режим, под който те са поставени;

или

б) неспазване на едно от условията, свързани с поставянето на стоките под определен митнически режим или с предоставянето на намалени или нулеви вносни сборове поради употребата на стоките за специфични цели;

освен когато се установи, че нередностите нямат реално въздействие върху правилното функциониране на временното складиране или съответния митнически режим.

2. Митническото задължение възниква в момента, в който престава да се изпълнява задължението, чието неизпълнение поражда митническо задължение, или в момента, в който стоката е поставена под съответния митнически режим, когато впоследствие се установи, че едно от условията, определени за поставянето на стоката под този режим или за предоставянето на намалени или нулеви вносни сборове поради употребата на стоката за специфични цели, в действителност не е било изпълнено.

3. Длъжникът е лицето, което според обстоятелствата трябва да изпълни задълженията, произтичащи по отношение на стоки, подлежащи на облагане с вносни сборове, от временното складиране или ползването на митническия режим, под който те са поставени, или да спазва условията, определени за поставянето на стоките под този режим.“

10 По смисъла на член 217, параграф 1 от Митническия кодекс:

„Размерът на вносните или износните сборове, който произтича от даденото митническо задължение, наричан по-долу „размер на сборовете“, трябва да бъде изчислен от митническите органи незабавно в момента, в който те разполагат с необходимите данни и да бъде вписан в счетоводните документи или на друг носител на счетоводна информация, което е вземане под отчет.“

11 Член 221, параграф 1 от Митническия кодекс гласи:

„Длъжникът трябва да бъде уведомен за размера на сборовете по подходящ начин, веднага, след като този размер бъде взет под отчет.“

Регламент (ЕИО) № 2454/93

12 По смисъла на член 348 от Регламент (ЕИО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 година за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО)

№ 2913/92 на Съвета за създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 253, стр. 1, Специално издание на български език, 2007 г., глава 2, том 7, стр. 3, наричан по-нататък „Регламентът за прилагане“):

„1. Отправната митница [да се чете: „отправното митническо учреждение“] приема и регистрира декларацията Т1, определя срока, в който стоките трябва да бъдат представени в получаващата митница [да се чете: „получаващото митническо учреждение“], и взима такива мерки за идентификация, каквито сметне за необходими.

2. Отправната служба [да се чете: „отправното митническо учреждение“] вписва необходимите подробности в декларация Т1, оставя за себе си едно копие [да се чете: „екземпляр“] и връща останалите на отговорника [да се чете: „отговорното лице“] или на негов представител.“

13 Член 356 от този регламент гласи:

„1. Стоките и документът Т1 се представят в получаващата митница [да се чете: „получаващото митническо учреждение“].

2. Получаващата митница [да се чете: „получаващото митническо учреждение“] отразява върху копията [да се чете: „екземплярите“] на документа Т1 подробности за извършените проверки и незабавно изпраща едно копие [да се чете: „екземпляр“] до отправната митница [да се чете: отправното митническо учреждение], като запазва другото копие [да се чете: „екземпляр“].

[…]“

14 В съответствие с член 379 от регламента за прилагане:

„1. Когато дадена пратка не бъде представена в получаващата митница [да се чете: „получаващото митническо учреждение“] и мястото, където е било извършено нарушението или нередността не може да се установи, отправната митница [да се чете: „отправното митническо учреждение“] уведомява главното отговорно лице [да се чете: „отговорното лице“] за този факт колкото се може по-скоро и във всеки случай пред [да се чете: „преди“] края на единадесетия месец след датата на регистрирането на транзитната операция на Общността [да се чете: „регистриране на декларацията за общностен транзит“].

2. Уведомлението, посочено в параграф 1, по-специално посочва срока, до който на отправната митница [да се чете: „отправното митническо учреждение“] трябва да се представи доказателство за редовността на транзитната операция или да се посочи мястото, където действително е било извършено нарушението или нередността, което да задоволи митническите служби. Този срок е три месеца от датата на уведомлението, посочено в параграф 1. Ако споменатото доказателство се представи [да се чете: „не се представи“] до изтичането на този срок, компетентната държава членка взима мерки, за да си получи [да се чете: „за събирането на“] митата и другите сборове. В случаите, когато държавата членка [да се чете: „тази държава членка“] не е същата, в която се намира отправната митница [да се чете: „отправното митническо учреждение“], последната трябва незабавно да информира споменатата държава членка.“

15 Член 454 от регламента за прилагане гласи:

„1. Настоящият член се прилага, без да накърнява специфичните разпоредби на конвенциите ТИР и АТА по отношение на финансовата отговорност на гарантиращите асоциации, когато се използва карнет ТИР или АТА.

2. Когато бъде установено, че по време или във връзка с транспортна операция, извършвана под покритието на карнет ТИР или транзитна операция, извършвана под покритието на карнет АТА, е допуснато нарушение или нередност в определена държава членка, възстановяването [да се чете: „събирането“] на митата и другите такси, които могат да бъдат дължими, се извършва от тази държава членка в съответствие с разпоредбите на Общността или националните

разпоредби, без да се отнема възможността за криминално [да се чете: „наказателно] преследване“.

3. Когато не е възможно да се установи на чия територия е извършено нарушението или нередността, смята се, че те са били извършени на територията на държавата членка, в която са били открити, освен ако в срока, установен в член 455, параграф 1, не се представи достатъчно убедително доказателство за редовността на операцията или за мястото, където споменатото нарушение или нередност са били извършени.

[…]

Държавите членки взимат необходимите мерки за справянето с нарушенията или нередностите и за налагане на ефикасни наказания.“

16 По смисъла на член 455, параграфи 1 и 2 от този регламент:

„1. Когато бъде установено, че по време или във връзка с транспортна операция, извършвана под покритието на карнет ТИР или транзитна операция, извършвана под покритието на карнет АТА, е извършено нарушение или нередност, митническите служби уведомяват титуляра на карнет ТИР или карнет АТА и гарантиращата асоциация в срока, предвиден в член 11, параграф 1 от Конвенцията ТИР или член 6, параграф 4 от конвенцията АТА, в зависимост от случая.

2. Доказателството за нередността [да се чете: „редовността“] на операцията, извършена под покритието на карнет ТИР или карнет АТА в смисъла на член 454, параграф 3, първа алинея, се съобщава в срока, предвиден в член 11, параграф 2 от Конвенцията ТИР или член 7, параграфи 1 и 2 от Конвенцията АТА, в зависимост от случая.“

Режимът на собствените ресурси на Общностите

17 Член 1 от Решение 88/376/ЕИО, Евратом на Съвета от 24 юни 1988 година относно системата на собствените ресурси на Общностите, (ОВ L 185, стр. 24; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 1, стр. 62), заменено считано от 1 януари 1995 г. с Решение 94/728/ЕО, Евратом на Съвета от 31 октомври 1994 година относно системата на собствените ресурси на Европейските общности (ОВ L 293, стр. 9) гласи:

„На Общностите се разпределят собствени ресурси в съответствие със следните членове, за да се осигури финансирането на бюджета им.

Бюджетът на Общностите, независимо от другите приходи, се финансира изцяло от собствените ресурси на Общностите.“

18 По смисъла на член 2, параграф 1, буква б) от Решения 88/376 и 94/728 приходите от следното представляват собствени ресурси, постъпващи в бюджета на Общностите:

„общи мита по митническата тарифа [да се чете: „мита по Общата митническа тарифа“] и други мита, установени или които ще бъдат установени от институциите на Общностите по отношение на търговията със страни, които не са членки, и мита върху продуктите, обхванати от Договора за създаване на Европейската общност за въглища и стомана.“

19 Съгласно член 8, параграф 1 от Решения 88/376 и 94/728:

„Собствените ресурси на Общността, за които става дума в член 2, параграф 1, букви а) и б), се събират от държавите членки в съответствие с националните разпоредби, наложени със закон, наредба или административен акт, които където е подходящо, ще бъдат адаптирани, за да отговорят на изискванията на правилата на Общността. Комисията проверява на редовни интервали националните разпоредби, които са ѝ съобщени от държавите членки, предава на държавите членки корекциите [другаде в текста: „адаптиранията“], които тя счита за необходими, за да се гарантира спазването от тяхна страна на правилата на Общността, и докладва на бюджетния орган. Държавите членки предоставят на Комисията ресурсите по член 2, параграф 1, букви от а) до г).“

20 Съображения 2, 8 и 13 от Регламент № 1552/89, които са подобни на съображения 2, 15 и 21 от Регламент № 1150/2000, гласят:

„(2) Общността трябва да разполага със собствените ресурси, посочени в член 2 от Решение 88/376/ЕИО, Евратом, при възможно най-добрите условия и поради това трябва да се определят условията, при които държавите членки предоставят на разположение на Комисията собствените ресурси, отпускани за Общностите;

[…]

(8) Собствените ресурси трябва да се предоставят на разположение под формата на вписване на дължимите суми по сметка на името на Комисията, открита за целта към Министерството на финансите или към органа, определен от всяка държава членка. С оглед да се ограничи движението на парични средства до необходимото за изпълнението на

бюджета, Общността трябва да се придържа към тегленето на суми от споменатите по-горе сметки единствено за покриване на нуждите на Комисията от налични пари;

[…]

(13) Тясното сътрудничество между държавите членки и Комисията улеснява правилното прилагане на финансовите правила за собствените ресурси.“ [неофициален превод]

21 По смисъла на член 1 съответно от Регламенти № 1552/89 и № 1150/2000:

„Собствените ресурси на Общностите, предвидени в [съответно в Решения 88/376 и 94/728], наричани по-долу „собствени ресурси“, се предоставят на разположение на Комисията и се контролират при предвидените от настоящия регламент условия, без да се засягат разпоредбите на Регламент (ЕИО, Евратом) № 1553/89 на Съвета от 29 май 1989 година за окончателни унифицирани схеми за събирането на собствените ресурси, набирани от данък добавена стойност (ОВ L 155, стр. 9, Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 1, стр. 80) и на Директива 89/130/ЕИО, Евратом (на Съвета от 13 февруари 1989 година за хармонизиране на образуването на брутния национален продукт по пазарни цени (ОВ L 49, стр. 26; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 1, стр. 77).“

22 Член 2 от Регламент № 1552/89 гласи:

„1. За целите на прилагането на настоящия регламент правото на Общностите върху собствените ресурси, посочени в член 2, параграф 1, букви а) и б) от Решение 88/376/ЕИО, Евратом, се констатира веднага след уведомяване на длъжника за дължимата сума от компетентната служба на държавата членка.

Това уведомяване се извършва веднага след като длъжникът стане известен и след като размерът на правото може да бъде изчислен от компетентните административни органи при спазване на всички приложими в областта общностни разпоредби.

2. Параграф 1 се прилага, когато уведомяването трябва да се коригира.“ [неофициален превод]

23 Тази разпоредба е изменена с действие от 14 юли 1996 г. с Регламент (Евратом, ЕО) № 1355/96 на Съвета от 8 юли 1996 година (ОВ L 175, стр. 3), чието съдържание е възпроизведено в член 2 от Регламент № 1150/2000, който предвижда:

„1. За целите на прилагането на настоящия регламент правото на Общностите върху собствените ресурси, посочени в член 2, параграф 1, букви а) и б) от Решение 94/728/ЕО, Евратом, се констатира веднага след като са изпълнени условията, предвидени в митническите регламенти за вписване на правото по сметките и след уведомяване на длъжника.

2. За дата на констатацията, посочена в параграф 1, се смята датата на вписване в счетоводните книги, предвидено в митническите регламенти.

[…]

4. Параграф 1 се прилага, когато уведомяването трябва да се коригира.“

24 Член 6, параграфи 1 и 2, буква а) от Регламент № 1552/89 (понастоящем член 6, параграф 1 и параграф 3, буква а) от Регламент № 1150/2000) гласи:

„1. Сметките за собствени ресурси се водят от Министерството на финансите на всяка държава членка или от органа, определен от всяка държава членка, и се разпределят по видове ресурси.

2. а) Правата, констатирани в съответствие с член 2, се вписват по сметките [обозначавани в разговорната реч като „сметка А“], при спазването на буква б) от настоящия параграф, най-късно на първия работен ден след 19-о число на втория месец, следващ месеца, през който е било констатирано правото.“

25 Съгласно член 8 от Регламенти съответно № 1552/89 и № 1150/2000:

„Корекциите, нанесени съгласно [съответно член 2, параграф 2 и член 2, параграф 4], се прибавят или се приспадат от общата сума на констатираните права. Те се записват в сметките, посочени [съответно в член 6, параграф 2, букви а) и б) и член 6, параграф 3, букви а) и б)], както и в отчетите, посочени [съответно в член 6, параграф 3 и в член 6, параграф 4] съответно на датата на тези поправки [другаде в текста: „корекции“].

Корекции на вече съобщени на Комисията случаи на измама и нередности се посочват отделно.“

26 По смисъла на член 9, параграф 1 от Регламенти № 1552/89 и № 1150/2000:

„Съгласно процедурата, определена в член 10, всяка държава членка кредитира собствените ресурси по сметката, открита на името на Комисията, към Министерството на финансите или към органа, определен от съответната държава членка.“

27 Член 10, параграф 1 от Регламенти съответно № 1552/89 и № 1150/2000 има следното съдържание:

„След приспадане на 10 % от разходите за инкасиране в съответствие с член 2, параграф 3 [от Решения съответно 88/376 и 94/728] вписването на собствените ресурси, посочени в член 2, параграф 1, букви а) и б) от [от тези решения], се извършва най-късно на първия работен ден след 19-о число на втория месец, следващ месеца, през който правото е било констатирано, в съответствие с член 2 […]“

28 Съгласно член 11 от Регламенти № 1552/89 и № 1150/2000:

„Всяко забавяне на вписванията по сметката, посочена в член 9, параграф 1, е основание за плащането на лихва от съответната държава членка при лихвения процент, който се прилага на валутния пазар на държавата членка на датата на падежа за краткосрочните публични финансови операции, увеличен с два процентни пункта. Този процент се увеличава с 0,25 процентни пункта за всеки месец закъснение [другаде в текста: „забавяне“]. Увеличеният лихвен процент се прилага за целия период на забавяне.“

29 По смисъла на член 12, параграф 1 от Регламенти № 1552/89 и № 1150/2000:

„Комисията тегли от сумите, кредитирани по сметките, посочени в член 9, параграф 1, до необходимата степен за покриване на нуждите си от налични средства, произтичащи от изпълнението на бюджета.“

30 Член 17, параграфи 1 и 2 от Регламенти № 1552/89 и № 1150/2000 гласи:

„1. Държавите членки се задължават да предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че сумата, която съответства на правата, констатирани съгласно член 2, се предоставя на Комисията при условията, предвидени в настоящия регламент.

2. Държавите членки се освобождават от задължението да предоставят на разположение на Комисията сумите, които съответстват на констатираните права, само ако поради форсмажорни причини тези суми не са били събрани. Освен това в конкретни случаи държавите членки могат да не спазват задължението да предоставят тези суми на разположение на Комисията, ако след задълбочена оценка на всички съществени обстоятелства във връзка с конкретния случай се окаже, че възстановяването [другаде в текста: „събирането“] е невъзможно в дългосрочен план поради причини, които не могат да се вменят на държавите членки. […]“

Досъдебна процедура

Процедура за нарушение № 2003/2241

31 В рамките на контрола на традиционните собствени ресурси, извършен през април 1994 г., Комисията приема, че в някои от случаите на общностен транзит Италианската република не е започнала в предвидените срокове процедурата по събиране на митата в нарушение на член 379 от регламента за прилагане.

32 С писмо от 15 юни 2001 г. в съответствие с член 11 от Регламент № 1150/2000 Комисията иска от Италианската република да заплати сумата от 31 564 893 ITL като лихви за забава относно преписки за транзит, за които се твърди, че са нередовни.

33 След извършена от Италианската република проверка се установява, че измежду 201 документа за транзит, считани за неуравнени, единадесет от тях на практика били уравнени, макар и получаващото учреждение да я уведомило за тях извън установените срокове. При тези условия с нота от 31 юли 2001 г. тази държава членка обявява, че е съгласна да плати лихви за забава, свързани с документите за транзит, които са останали неуравнени, като едновременно с това оспорва законността на претенцията на Комисията относно уравнените със закъснение документи.

34 В това отношение Италианската република посочва, че тъй като документите за транзит са били представени своевременно в получаващото митническо учреждение, в съответствие с член 204 от Митническия кодекс не е възникнало никакво митническо задължение. Като последица от това не била дължима никаква лихва за забава.

35 Впоследствие Комисията констатира друг случай на забавено уравняване, поради което тя изменя общия размер на лихвите за забава, чието плащане изисква от Италианската република.

36 След като Комисията оспорва доводите на тази държава членка, а последната потвърждава своя отказ да плати посочените лихви, на 3 февруари 2004 г. Комисията изпраща официално уведомително писмо до Италианската република, в което напомня своите твърдения за нарушения и отхвърля развитите от тази държава членка доводи.

37 Тъй като Италианската република поддържа своята позиция в отговора си от 8 юни 2004 г., на 5 юли 2005 г. Комисията ѝ изпраща мотивирано становище, в което я приканва да вземе необходимите мерки, за да се съобрази със същото в срок от два месеца от получаването му.

38 В отговор на това мотивирано становище тази държава членка отново потвърждава своята позиция и посочва, че според нея за разрешаването на спора е уместно той да бъде отнесен пред Съда на Европейските общности.

Процедура за нарушение № 2006/2266

39 Въз основа на писмо на Италианската република, изпратено до Сметната палата на Европейските общности на 27 януари 1999 г., Комисията идентифицира поредица от четири транзитни операции в Общността, уредени от Конвенцията ТИР, обезпечени с обща гаранция и неоспорени, по повод на които тя приема, че уравняването е било извършено извън сроковете, предвидени в Регламент № 1552/89.

40 В резултат от това Комисията иска от Италианската република плащането на лихви за забава за периода между момента, в който собствените ресурси е трябвало да бъдат предоставени на Комисията, и датата, на която тази държава членка е могла да извърши съответната корекция вследствие на корекцията в уведомлението на длъжника.

41 Подобно на изложеното по повод на процедура за нарушение № 2003/2241, Италианската република отказва да плати посочените лихви за забава. Тя изтъква, че при липсата на митническо задължение, и следователно на главно задължение, плащането на лихви за забава би довело до неправомерно изменение на правната природа на последните като ги приравни на санкционна мярка, свързана с формалното нарушение на сроковете, наложени с Регламент № 1552/89 за извършването на предвидените в него операции.

42 На 4 юли 2006 г. Комисията изпраща на Италианската република официално уведомително писмо, в което иска тя да плати лихви за забава в размер на 3 322 EUR.

43 След като не получава съображенията на тази държава членка в определения срок, на 12 октомври 2006 г. Комисията издава мотивирано становище, на което Италианската република отговаря с нота от 12 декември 2006 г. Последната се съгласява с възможността въпросът да се представи на Съда на Европейските общности съвместно с делото, чийто предмет е процедурата за нарушение № 2003/2241.

44 При тези условия Комисията решава да предяви настоящия иск.

По иска

Доводи на страните

45 Комисията поддържа, че член 11 от Регламент № 1552/89 бил нарушен както в рамките на процедурата за нарушение № 2003/2241, така и на процедурата за нарушение № 2006/2266.

46 Що се отнася до процедурата за нарушение № 2003/2241, Комисията най-напред изтъква, че след като отправното митническо учреждение не е получило доказателство за уравняването на дадена операция до изтичането на срока, посочен в член 379 от регламента за прилагане, разглежданата операция трябва да се счита за нередовна, и следователно това води до възникване на митническо задължение. Ключова роля при констатирането, както и при предоставянето на ресурсите на Общността, имало отправното митническо учреждение, така че за да се отменят с обратно действие задълженията на държавите членки по силата на член 379 от регламента за прилагане, не било възможно да се направи валидно позоваване на обстоятелството, че получаващото учреждение е уведомило със закъснение за редовното пристигане на стоките.

47 Комисията поддържа, че наложените от общностната правна уредба срокове са преклузивни в съответствие с нейната цел, която се състояла в това да осигури еднакво прилагане на разпоредбите в областта на събиране на митническите задължения в интерес на бързото предоставяне на разположение на съответните ресурси. Компетентната държава членка била длъжна да констатира собствените ресурси, макар и да оспорва тяхното основание, за да не се наруши принципът за финансовото равновесие на Общностите.

48 От това Комисията прави извода, че когато предвидените в член 379 от регламента за прилагане срокове са изтекли, без да е представено доказателство за редовността на транзитната операция, компетентната държава членка е длъжна в съответствие с член 6 от Регламент № 1552/89 да впише незабавно

неоспорените, обезпечени с гаранция права по сметка „А“ и следователно да ги предостави на Комисията в съответствие с член 10 от посочения регламент.

49 След това Комисията се позовава на текста на член 11 от Регламент № 1552/89, за да изтъкне, че задължението на засегнатата държава членка за плащане на лихви произтича единствено от липсата на вписване или от закъснялото вписване на посочените права, независимо от всякакво друго условие.

50 С оглед на доводите на Италианската република, според които лихвите за забава, свързани с въпросните операции, не били дължими, тъй като митническото задължение въобще не било възникнало, Комисията най-напред изтъква, че текстът на член 379 от регламента за прилагане доказва точно обратното, а именно, че възникването на митническото задължение може да бъде свързано с едно от двете структурни условия, които той предвижда, тоест или наличието на нередовна митническа операция, или непредставяне от длъжника на доказателството за редовността на подобна операция.

51 По-нататък Комисията поддържа, че лихвите за забава, посочени в член 11 от Регламент № 1552/89, не са лихви, дължими от длъжника вследствие на закъснялото плащане на мита, а лихви за забава, дължими пряко от държавата членка единствено поради факта на липсата на вписване или на забавеното вписване на митнически задължения. Поради това неизпълнението на задълженията на държавата членка възниквало в момента на невписването в сметките и в това отношение било без значение дали имуществената претенция за митата впоследствие е станала изискуема от длъжника.

52 Освен това Комисията оспорва доводите, според които изискването да се платят лихви за забава, когато след забавено уравняване транзитните операции са се оказали редовни, означавало на тези лихви да се придаде санкционен характер. В това отношение тя поддържа, че посочените лихви произтичали единствено от нарушението на задълженията, предвидени в общностната правна уредба, без да е необходимо действително да са претърпени имуществени вреди.

53 В рамките на процедурата за нарушение № 2006/2266 Комисията поддържа, че отправното митническо учреждение е трябвало да пристъпи към събирането на митата след изтичане на срока, предвиден в член 11 от Конвенцията ТИР.

54 Всъщност, когато отправното митническо учреждение не е получило доказателство за уравняване на операциите след изтичане на период от петнадесет месеца от приемането за оформяне на карнета ТИР от посоченото учреждение, тези операции трябва да бъдат обявени за нередовни и следователно те пораждат митническо задължение.

55 Комисията добавя, че в този случай държавата членка е длъжна да констатира право на Общностите върху собствените ресурси в приложение на член 2 от Регламент № 1552/89 веднага след като компетентните административни власти могат да изчислят размера на правото, произтичащо от митническо задължение и да определят длъжника. Практиката на Съда обаче приема, че за компетентни за събирането на митническото задължение се считат властите, намиращи се в държавата членка по изпращане на стоката.

56 От това Комисията заключава, че в оспорваните случаи по конкретното дело Италианската република е трябвало да констатира правото върху собствените ресурси и да го впише по сметка „А“ най-късно на първия работен ден след 19-о число на втория месец, следващ месеца, през който е било констатирано правото. Тя добавя, че тази държава членка е трябвало освен това да започне събирането в съответствие с член 11, параграф 2 от Конвенцията ТИР за целите на бързото и ефикасно предоставяне на собствените ресурси на разположение на Комисията.

57 При тези условия Комисията иска в рамките на двете гореспоменати процедури за нарушение да ѝ бъдат изплатени лихвите, приложими за периода между момента, в който собствените ресурси е трябвало да бъдат предоставени на нейно разположение, и датата, на която Италианската република е могла да извърши съответната корекция вследствие на корекцията в уведомлението на длъжника в съответствие с член 8 от Регламент № 1552/89.

58 След като напомня текста на член 379 от регламента за прилагане, Италианската република подчертава, че не се оспорва редовността на разглежданите транзитни операции и че доказателството за тяхната редовност е било представено своевременно, така че не можело да става въпрос за забава при събирането на дължимите на Общността мита. От това тази държава членка прави извода, че не са налице условията на задължението за плащане на лихви за забава в съответствие с член 11 от Регламент № 1150/2000, който се позовава на „[в]сяко забавяне на вписванията по сметката“, докато в конкретния случай не трябвало да бъде извършено никакво вписване.

59 Италианската република изтъква също, че Комисията не е претърпяла никакви вреди, като се има предвид липсата на подлежащи на събиране парични средства на Общността, тъй като според нея транзитните операции били редовно извършени. В това отношение тя посочва, че въпросът бил дали свързаното с мораторните лихви акцесорно задължение може да съществува въпреки липсата на главно задължение.

60 Освен това тази държава членка изтъква, че компетентната администрация не можело да бъде упрекната за никакво забавяне при събирането на митата и че късното съобщаване на общностните органи за ефективното уравняване на операциите се дължало на закъснението, с което получаващите учреждения са предали информацията.

61 От друга страна тази държава членка посочва, че обстоятелствата по това време, а именно трудностите в дейността, възникнали в рамките на режима на общностен транзит след разширяването на Европейския съюз с някои държави членки на ЕАСТ, са довели до период на всеобщо забавяне на изпращането на „екземпляри 5“. В този контекст отправните митнически учреждения приели, че при липсата на данни, от които може да се предположи, че е извършена нередност, било логично да не се пристъпва незабавно към събирането на митата, за да се избегне възстановяването на подобни суми, ако се констатира, че операцията е редовна и че забавянето се дължало, както в конкретния случай, единствено на административна грешка.

62 Накрая, Италианската република поддържа, че в подобна хипотеза да се иска плащането на мораторни лихви означавало да им се придаде функция на санкция, каквато те не можели да имат.

Съображения на Съда

63 Комисията поддържа, че Италианската република не е изпълнила задълженията си по Регламент № 1552/89, и по-специално по член 6, параграф 2, буква а) от него. В частност тя упреква тази държава членка, че е отказала да плати лихви за забава, свързани, от една страна, със забавеното осчетоводяване на митата, произтичащи от транзитни операции в Общността, и от друга страна, с неспазване на сроковете, предвидени от общностната правна уредба за вписване на митата по сметка „А“ в рамките на транзитни операции по смисъла на Конвенцията ТИР.

64 В съответствие с член 6, параграф 1 от Регламент № 1552/89 държавите членки трябва да водят сметки за собствени ресурси към Министерството на финансите или към органа, определен от тях. В приложение на параграф 2, буква а) от същия член държавите членки са длъжни да впишат в сметките правата, „констатирани в съответствие с член 2“ от същия регламент, най-късно на първия работен ден след 19-о число на втория месец, следващ месеца, през който е било констатирано правото.

65 Съгласно член 2 от Регламент № 1552/89 право на Общностите върху собствените ресурси се констатира след уведомяване на длъжника за дължимата сума от компетентната служба на държавата членка. Уведомяването на длъжника трябва да се извърши веднага след като компетентните митнически органи могат да изчислят размера на правата, произтичащ от митническо задължение и да определят длъжника (Решение от 15 ноември 2005 г. по дело Комисия/Дания, C-392/02, Recueil, стр. I-9811, точка 61).

66 По силата на член 11 от Регламент № 1552/89 всяко забавяне на вписванията по сметката, посочена в член 9, параграф 1 от същия регламент, е основание за плащането на лихва от съответната държава членка за целия период на забавяне. Тези лихви са изискуеми независимо от причината за забавянето, с което ресурсите са били вписани по сметката на Комисията (вж. Решение от 14 април 2005 г. по дело Комисия/Нидерландия, C-460/01, Recueil, стр. I-2613, точка 91).

67 При тези условия следва да се провери дали Италианската република е била длъжна да констатира съществуването на правата на Общностите върху собствените ресурси и да ги впише по сметките, предвидени в член 6, параграф 1 от Регламент № 1552/89, и при утвърдителен отговор — дали тя дължи лихви за забава по член 11 от този регламент.

По съществуването на право на Общностите върху собствените ресурси

68 В рамките на външния общностен транзит митническите власти са в състояние да изчислят размера на митата и да определят длъжника най-късно до изтичането на срока от три месеца, посочен в член 379, параграф 2 от регламента за прилагане, тоест най-късно до изтичане на срок от четиринадесет месеца след датата на регистрирането на декларацията за общностен транзит (вж. Решение по дело Комисия/Нидерландия, посочено по-горе, точка 71). Като последица от това правото на Общностите върху собствените ресурси трябва да бъде констатирано най-късно на тази дата.

69 В рамките на международен превоз на стоки под покритието на карнети ТИР от член 11 на Конвенцията ТИР произтича, че тази хипотеза е налице най-късно с изтичането на срок от три години от датата на приемането за оформяне на карнета ТИР от тези власти.

70 В дадения случай е безспорно както в рамките на процедура за нарушение № 2003/2241, така и на процедура за нарушение № 2006/2266, че пратките са били представени своевременно в получаващото митническо учреждение, като последното обаче е пропуснало да изпрати незабавно в отправното митническо учреждение документите, удостоверяващи редовността на операциите.

71 Впрочем член 379, параграф 1 от регламента за прилагане предвижда, че когато „дадена пратка не бъде представена в получаващата митница“, отправното митническо учреждение е длъжно да уведоми отговорното лице, докато според член 455, параграф 1 от регламента за прилагане и член 11, параграф 1 от Конвенцията ТИР в случай на неприключване на карнет ТИР митническите власти трябва да уведомят за това титуляра на карнета ТИР.

72 От това Италианската република заключава, че не е възникнало никакво митническо задължение, поради което не можело да става въпрос за забавяне при събирането на митата, дължими на Общността.

73 Подобни доводи трябва да се отхвърлят.

74 Следва да се напомни от една страна, че член 356 от регламента за прилагане предвижда, че когато стоките са били представени в получаващото митническо учреждение, то „незабавно изпраща едно копие [да се чете: „екземпляр“] [от документа Т1] до отправната митница“.

75 От друга страна, трябва да се напомни, че отправното митническо учреждение е длъжно да уведоми отговорното лице за нередовността на транзитната операция в съответствие с член 379, параграф 1 от регламента за прилагане.

76 От това следва, както генералният адвокат отбелязва в точка 66 от своето заключение, че тази разпоредба трябва да се възприема от гледна точка на отправното митническо учреждение, тоест в такъв смисъл, че ако същото не е било информирано за представянето на пратката в получаващото митническо учреждение след изтичане на срока, определен в съответствие с член 348, параграф 1 от регламента за прилагане, отправното митническо учреждение трябва да счита, че стоките не са били представени там.

77 Различно тълкуване на параграф 1 на член 379 от регламента за прилагане би довело до пълно обезсмисляне на процедурата по доказване на редовността на транзитната операция, посочена в параграф 2 от този член.

78 От всичко изложено дотук следва, че последиците от липсата на информация в отправното учреждение относно пристигането на стоките в получаващото учреждение са същите като тези, произтичащи от непредставянето на пратката в получаващото учреждение. Подобно тълкуване е съобразено с целта да се гарантира надлежното и еднакво прилагане от митническите органи на разпоредбите в областта на събирането на митническото задължение в интерес на бързото предоставяне на разположение на собствени ресурси на Общността (вж. в този смисъл Решение от 14 април 2005 г. по дело Комисия/Германия, C-104/02, Recueil, стр. I-2689, точка 69).

79 По този начин след изтичане на срока, определен от отправното учреждение, се приема, че митническото задължение е възникнало и се предполага, че длъжник по него е отговорното лице (вж. в този смисъл Решение по дело Комисия/Нидерландия, посочено по-горе, точка 72 и Решение по дело Комисия/Германия, посочено по-горе, точка 81).

80 Следователно трябва да се приеме, че на този етап е налице презумпция за съществуване на митническото задължение. Както генералният адвокат е посочил в точка 69 от своето заключение, тази презумпция е оборима. Следователно, ако впоследствие се окаже, че транзитната операция е редовно извършена, отговорното лице ще може да си възстанови платените от него суми (вж. в този смисъл Решение по дело Комисия/Германия, посочено по-горе, точка 88).

81 Член 379, параграф 1 от регламента за прилагане предписва в случай на непредставяне на пратката в получаващото учреждение отправното учреждение да уведоми за този факт отговорното лице „колкото се може по-скоро и във всеки случай преди края на единадесетия месец след датата на регистрирането на транзитната операция на Общността“.

82 Безспорно е обаче, че случаят по делото не е бил такъв.

83 В това отношение обстоятелството, на което се позовава Италианската република, че по това време е имало период на всеобщо забавяне при изпращането на екземплярите от документ T1, предназначени за отправното учреждение, не би могло да има отражение върху задължението за уведомяване, което тежи върху митническите власти.

84 Тъй като целта на член 379, параграф 1 от регламента за прилагане е да гарантира еднаквото и надлежно прилагане на разпоредбите в областта на събирането на митническото задължение в интерес на бързото и ефикасно предоставяне на разположение на собствени ресурси на Общностите, уведомяването за нарушението или за нередовността трябва при всички случаи да настъпи възможно най-бързо, а именно веднага след като митническите власти узнаят за посоченото нарушение или за посочената нередовност, следователно евентуално много преди изтичането на максималния срок от единадесет месеца, визиран в този член (вж. по аналогия Решение от 5 октомври 2006 г. по дело Комисия/Белгия, C-377/03, Recueil, стр. I-9733, точка 69 и Решение по дело Комисия/Нидерландия, C-312/04, Recueil, стр. I-9923, точка 54).

85 От гореизложеното следва, че италианските власти са били длъжни да уведомят отговорното лице за нередовността на разглежданите транзитни операции в сроковете, предвидени в член 379, параграф 1 от регламента за прилагане, или най-късно преди изтичането на единадесетия месец след датата на регистриране на декларацията за общностен транзит.

86 В съответствие с член 379, параграф 2, трето изречение от регламента за прилагане държавите членки са длъжни да започнат процедурата по събиране по смисъла на тази разпоредба с изтичането на срок от три месеца, считано от датата на уведомлението, посочено в параграф 1 от този член.

87 При липса на уведомяване на отговорното лице, какъвто е конкретният случай, последното не би могло да бъде задължено да плати митническото задължение (вж. в този смисъл Решение от 3 април 2008 г. по дело Militzer & Münch, C-230/06, Сборник, стр. I-1895, точка 39). Въпреки това трябва да се приеме, че след изтичането на този срок възниква право на Общността върху собствените ресурси. Подобно тълкуване се налага, за да се гарантира надлежното и еднакво прилагане от компетентните органи на разпоредбите в областта на събирането на митническото задължение в интерес на бързото и ефикасно предоставяне на разположение на собствени ресурси на Общността (вж. в този смисъл Решение по дело Комисия/Германия, посочено по-горе, точка 69).

88 Безспорно е също така, че в рамките на тези пратки под покритието на карнета ТИР италианските митнически власти не са получили от получаващото митническо учреждение никакъв документ, свързан с изпълнението на разглежданите транзитни операции след крайната дата, определена за представяне на стоките.

89 При тези условия те е трябвало да предположат до доказване на противното, че стоките не са били представени в получаващото учреждение. Подобно тълкуване е съобразено с общата структура на член 455 от регламента за прилагане и е съвместимо с процедурата за доказване на редовността на транзитната операция, посочена в параграф 2 от този член.

90 Поради това следва да се приеме, че на този етап е налице презумпция за съществуване на митническо задължение. Както при общностните транзитни операции, последиците от липсата на информация в отправното учреждение относно пристигането на стоките в получаващото учреждение са същите като тези, произтичащи от неприключването на карнета ТИР.

91 От член 455, параграф 1 от регламента за прилагане във връзка с член 11, параграфи 1 и 2 от Конвенцията ТИР произтича, че в случай на неприключване на карнета ТИР искането за плащане на митническото задължение по принцип трябва да постъпи най-късно три години след датата на приемането за оформяне на посочения карнет (Решение по дело Комисия/Белгия, посочено по-горе, точка 68).

92 При липса на уведомяване на титуляра на карнета ТИР и на гарантиращата асоциация за нередовността в срок от една година считано от датата на приемането за оформяне на посочения карнет, компетентните власти няма да имат право да изискват от гарантиращата асоциация плащането на митническото задължение.

93 Независимо от обстоятелството, че италианските митнически власти не са предупредили гарантиращата асоциация, следва да се приеме, че след изтичане на максималния срок от три години, считано от датата на приемането за оформяне на карнета ТИР, е възникнало право на Общността върху собствените ресурси, за да се гарантира надлежното и еднакво прилагане от компетентните органи на разпоредбите в областта на събирането на митническото задължение в интерес на бързото и ефикасно предоставяне на разположение на собствени ресурси на Общностите (вж. в този смисъл Решение по дело Комисия/Германия, посочено по-горе, точка 69).

94 От всички гореизложени съображения произтича, че в съответствие с член 2, параграф 1 от Регламент № 1552/89 Италианската република е била длъжна да констатира съществуването на правата на Общностите върху собствените ресурси и да ги посочи в сметките на собствените ресурси в съответствие с член 6, параграф 2, буква а) от този регламент.

По лихвите за забава

95 Следва да се отбележи, че настоящият иск се отнася единствено до плащането на лихви за забава по член 11 от Регламент № 1552/89.

96 Наистина в съответствие с него всяко забавяне на вписванията по сметката, посочена в член 9, параграф 1 от същия регламент, е основание за плащането на лихва за забава от съответната държава за целия период на забавяне. Тези лихви са изискуеми без значение каква е причината за забавянето, с което ресурсите са били вписани по сметката на Комисията (Решение от 14 април 2005 г. по дело Комисия/Нидерландия, посочено по-горе, точка 91).

97 Според Комисията тази разпоредба се прилага за всяко забавяне при вписването на собствените ресурси по сметката, визирана в член 9, параграф 1 от Регламент № 1552/89, независимо от причината за забавянето и без да е необходимо да са претърпени действително имуществени вреди.

98 Важно е обаче да се посочи, на първо място, както генералният адвокат е посочил в точка 90 от своето заключение, че според правните системи на по-голямата част от държави членки лихвите за забава имат акцесорен характер спрямо главното задължение.

99 На второ място, следва да се подчертае, че от текста на член 11 от Регламент № 1552/89 не произтича изрично, че предвидените в него лихви за забава следва да се прилагат към положения, в които впоследствие се оказва, че главното задължение не съществува. Впрочем, ако общностният законодател е искал да разшири приложното поле на посочената разпоредба и към подобни положения, той е можел да предвиди това изрично в посочената разпоредба, което той не е направил.

100 На трето и последно място, без съмнение е вярно, че Съдът е приел, че когато вследствие на допусната от митническите органи на държава членка грешка длъжникът не трябва да плаща въпросните мита, тази грешка не би могла да постави под въпрос задължението на въпросната държава членка да плати лихви за забава, както и правата, които е трябвало да бъдат констатирани в рамките на предоставянето на разположение на собствените ресурси (Решение по дело Комисия/Дания, посочено по-горе, точка 63).

101 Настоящото дело обаче се различава от делото, по което е постановено горепосоченото Решение по дело Комисия/Дания, доколкото впоследствие се оказва, че пратките са били представени своевременно в получаващото учреждение, поради което митническите задължения са престанали да съществуват. Впрочем, както произтича от член 2, параграф 1, буква б) от Решения 88/376 и 94/728, именно митническото задължение е това, на което се основава правото на Общностите върху собствените ресурси.

102 Ето защо се налага констатацията, че несъществуването на митнически задължения по настоящото дело води до липсата на право на Комисията на лихви за забава по член 11 от Регламент № 1552/89.

103 Следователно искът трябва да се отхвърли като неоснователен.

По съдебните разноски

104 По силата на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като Италианската република е направила искане за осъждането на Комисията и последната е загубила делото, Комисията трябва да бъде осъдена да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

1) Отхвърля иска.

2) Осъжда Комисията на Европейските общности да заплати съдебните разноски.

Подписи